

آینه

جغرافیای اسلامی

ناهنجاری‌های روابط آمریکاوانگلیس

● واکنش خشم‌آلود ترامپ در تاریخ روابط دیپلماتیک انگلیس و آمریکا به‌کلی بی‌سابقه بوده است. وی نه‌تنها «کیم داروک» را «آدمی خیلی ابله» نامید، بلکه بدترین فحش‌ها را نثار ترزا می کرد و وی را نادان و بی‌عرضه نامید.. با صرف‌نظر از پیامدهای ناشی از لورفتن دیدگاه سفیر انگلیس در واشنگتن، خوب است مجموعه نقطه‌نظرات وی با مواضع رسمی دولت انگلیس در قبال مسائل جاری را مقایسه کنیم تا بهتر دریابیم که علی‌رغم دیدگاه مقامات رسمی انگلیس چگونه عمل کرده و تلاش می‌کند با خوش‌رقصی، ترامپ را به حمایت از انگلیس برای عبور از بحران برگزیت، متقاعد کند. در شرایطی که جامعه جهانی کمترین همراهی و هم‌صدایی با آمریکای ترامپ در خروج از برجام و تنش‌آفرینی در منطقه از خود بروز نمی‌دهد، تنها کشوری که برای همراهی و همدستی با شرارت‌های ترامپ اعلام آمادگی کرد، انگلیس بود که وزیر دفاعش پیشاپیش مراتب آمادگی لندن را برای مشارکت در سیاست‌های جنگ‌افروانه ترامپ اعلام داشت. به‌علاوه اقدام عملی لندن در تنگه جبل‌الطارق علیه نفت‌کش حامل نفت ایران رسماً به‌عنوان یک دزدی دریایی معرفی شده و نیروی دریایی ارتش انگلیس را در قامت دزدان دریایی به نمایش گذاشته است.

تجربه

گریس وان واقتدار ایران

● **منصور حقیقت‌پور:** انگلیس جزیره‌ای است در اروپا و عمده اقداماتش به دریا وابسته است و ایران نیز تأمین‌کننده امنیت شاهراه ارتباطی جهان. با این تفاسیر تهران می‌تواند علیه بریتانیا که در منطقه خاورمیانه جنایت‌های بسیار انجام داده و روزی باید بابت تمام آنان عذرخواهی کند، اقدامات بازدارنده‌ای را سازماندهی کند؛ بنابراین اگر بریتانیا در روزهای آینده اقدام به آزادی نفت‌کش ایرانی نکند، به چشم توانایی ایران را خواهد دید. اگر قرار بر آن است که ایرانیان و خدمه کشتی گریس وان با مشکلاتی مواجه شوند، تهران نیز می‌تواند دست به چنین کاری بزند و با توجه به بیانات روز گذشته رهبری و موافقت ایشان، انگلیس در صورت برهیز از آزادی نفت‌کش ایرانی، قهر انقلابی را نظاره خواهد کرد؛ بنابراین تصمیم‌گیری بر عهده بریتانیا و مسئولان این کشور است که در زمره واشنگتن‌بازی کنند و منافع خود را فدای کاخ سفید کنند یا اینکه براساس مقررات بین‌المللی اقدام کرده و نفت‌کش ایرانی را آزاد کنند.

پیش‌بینی

نگاه‌بدان‌به‌شوراه

● **حامد فوقانی، روزنامه‌نگار:** شوراهای شهر پس از دو دهه هنوز در پیچ‌وخم مشکلاتی هستند که اغلب از درون آنها نشأت نمی‌گیرد، منابع دردسرساز بیشتر مواقع خارج از نهادهایی هستند که عبارت «مردمی‌بودن» را یدک می‌کشند. یک روز نهاد تقنینی بحث را پیش می‌کشد که نتیجه‌اش محدودشدن اختیارات شوراهاست؛ روز دیگر مجری‌بان با وجود وعده‌های پیشین، خلاف مسیر پیشبرد اهدافی که می‌تواند به آبادانی شهرها کمک کند، حرکت می‌کنند و آن روز دیگر ارگان‌های قضائی، به‌گونه‌ای برخورد قانونی با برخی از اعضای شوراه‌ا در چند شهر را مطرح می‌کنند که ظن همگان به فسادآلودبودن همه شوراهای شهر برود... در اینکه هم‌اکنون بعضی از شوراه‌ا بدون توجه به انتظارات شهروندی با شخصی‌نگری و سوءاستفاده از موقعیت، قانون را زیر پا می‌گذارند، شکی نیست. اما آیا در جمعیت ۱۹۶ هزارنفری شوراهای کل کشور، دستگیری چند عضو را می‌توان به کل شوراه‌ا تبری داد؟ مسلماً پاسخ منفی است. این را هم نباید از یاد برد که دستگیری برخی از اعضای شوراه‌ا در واقع نادیده‌گرفتن آرای مردمی در انتخاب نماینده‌شان است. نمونه‌اش دستگیری مهدی حاجتی، عضو شورای شهر شیراز، به‌خاطر موضوع بهائیت یا دستگیری تعدادی از اعضای شورای تهران به بهانه مصاحبه‌های تخاصس. در این بین نکته مهم، موج‌سواری برخی روی چنین مسئله‌ای است. حالا که قاطبه کرسی شوراهای شهر در دست اصلاح‌طلبان یا جناح‌های نزدیک به دولت قرار گرفته، عده‌ای با زاویه دید تخریبی، کل شوراه‌ا را زیر سؤال می‌برند.

روزنامه‌نگاری

آمریکااز حضور ظریف وحشت کرده‌است

● **حسن هانی‌زاده:** سفر محمدجواد ظریف به نیویورک می‌تواند فضای غبارآلودی که آمریکا علیه ایران ایجاد کرده را بشکند و برطرف کند. ظریف از توانمندی بالایی برای بهره‌گیری از رسانه‌های آمریکایی و مقابله با جریان‌سازی‌های آمریکا چه در حوزه سیاسی و چه در حوزه رسانه‌ای برخوردار است و به‌همین‌دلیل با توجه به تجربه‌ای که آمریکا از آقای ظریف و سفرهایش دارد، ورود ایشان را به نیویورک بسیار محدود کرده و اجازه نمی‌دهند از یک چارچوب مشخصی بیشتر تحرک داشته باشد. این واقع نشان می‌دهد که آمریکا برخلاف ادعای خود مبنی بر آزادی و دموکراسی از تحرک وزیر خارجه جمهوری اسلامی ایران در آمریکا به‌شدت وحشت دارد؛ زیرا آمریکایی‌ها جریان‌سازی‌های غیراصولی و غیرواقعی علیه ایران انجام داده‌اند و آقای ظریف اگر اجازه تحرک داشته باشد، با استفاده از رسانه‌های بین‌المللی، خارجیش و آمریکایی می‌تواند این فضا را دگرگون کند و ایران را در برابر افکار عمومی تیره و آمریکا را محکوم کند.

سیاست

محمدجواد ظریف در گفت‌وگو با بی‌بی‌سی:

اگر جنگ شود، کسی در منطقه در امان نیست

درباره این توافق مذاکره کرده باشد، این توافقی است که توسط آمریکا مذاکره شده است. می‌دانید که در جامعه بین‌المللی شما این یا آن دولت را شناسایی نمی‌کنید، بلکه با کشور و دولت آن طرف هستید. ما با دولت آمریکا مذاکره کردیم و دولت این کشور باید از تعهدات تبعیت کنند».

ظریف درباره سازوکار مالی اروپا موسوم به اینستکس نیز گفت: «باید ببینیم که آیا این سازوکار مالی منفعت واقعی برای مردم ایران به‌همراه خواهد داشت یا خیر. مردم به‌دلیل سرطان در حال فوت هستند؛ کودکان به‌دلیل ابتلا به بیماری حمایت‌های لجستیکی از این اقدام دارند که به معنای مشارکت آنها در این جنگ است. اگر جنگی در بگیرد، فکر نمی‌کنم هیچ‌کسی در منطقه ما ایمن باشد. اجازه دهید تا جلوی جنگ را بگیریم، هیچ‌یک به جنگ نیاز نداریم».

بمب هسته‌ای تضمینی برای امنیت ما نیست

مجرى برنامه به افساى امپل‌هاى سفیر مستعفى انگلیس در واشنگتن مبنی بر اینکه ترامپ به‌خاطر اینکه برجام، امضاشده اویاما بوده است، از توافق هسته‌ای خارج شد، اشاره کرد و پرسید آیا تفاوتی بین آمریکا و اروپا قائل می‌شوید؟ رئیس دستگاه دیپلماسی ایران پاسخ داد: «از نظر ما این توافق به نفع جامعه بین‌المللی اعم از آمریکاست. اهمیتی ندارد که دولت پیشین آمریکا

اگر جنگی روی دهد فکر نمی‌کنم کسی در منطقه ما در امان بماند. اجازه دهید همه برای جلوگیری از جنگ تلاش کنیم. ما خواستار جنگ نیستیم».

توقیف نفت‌کش راهزنی دریایی است

ظریف در بخش دیگری از این مصاحبه درباره نفت‌کش توقیف‌شده در جبل‌الطارق و اظهارات انگلیسی‌ها مبنی بر اینکه اگر مشخص شود مقصد این کشتی سوریه نیست، آزاد خواهد شد، گفت: «این یک راهزنی دریایی است. نخست آنکه تحریم اتحادیه اروپا درباره خرید نفت از سوریه است نه فروش آن. نکته دوم اینکه این تحریم‌ها درباره کشورهای اروپایی است و ایران یک کشور اروپایی نیست. این کشتی در آبراه‌های بین‌المللی در حرکت بود؛ ضمن اینکه از ابتدا اعلام کردیم مقصد این کشتی سوریه نیست».

رئیس دستگاه دیپلماسی با بیان اینکه نفت‌کش متعلق به ایران نیست، بلکه نفت ایران را حمل می‌کرد، گفت: «می‌دانید که ما تحت تحریم آمریکا هستیم و هدف آنها به‌صفررساندن فروش نفت ایران است. ازاین‌رو هرکاری می‌توانیم انجام می‌دهیم تا آمریکا نفهمد برای فروش نفتمان چه کار می‌کنیم. انگلیس با توقیف نفت‌کش ما به آمریکا در اعمال تحریم‌های نفتی غیرقانونی علیه ایران کمک کرد. این ربطی به تحریم اتحادیه اروپا علیه سوریه ندارد و درباره ایران است. به‌همین‌دلیل جان بولتون از انگلیس ق‌دردانی کرد و این اقدام انگلیس را بهترین هدیه ممکن چهارم جولای (روز استقلال آمریکا) به آمریکا دانست. اگر انگلیس بخواهد به منافع آمریکا خدمت کند، نباید درباره تلاش برای حفظ برنامه جامع اقدام مشترک حرف بزند».

چرا باید با آمریکا دوباره مذاکره کنیم؟

مجرى برنامه درباره مذاکره مجدد با آمریکا پرسید و اینکه رئیس‌جمهوری روحانی گفته است اگر آمریکا تحریم‌ها را بردارد، ایران به مذاکره باز می‌گردد. ظریف پاسخ داد: «چرا ما باید با آمریکا دوباره مذاکره کنیم، ما میز مذاکره را ترک نکردیم، بلکه آنها بودند که میز را ترک کردند. آنها باید به میز مذاکره بازگردند. آنها مجبورند که به میز مذاکره بازگردند اما ما درباره برجام دوباره مذاکره نخواهیم کرد. این توافق حاصل ۱۲ سال مذاکره بود که دو سال آن مذاکرات فشرده‌ای بود که من روزها و ماه‌ها صرف آن کردم».

محمدرضا عارف مطرح کرد

ملاقات با سران قوا برای رفع حصر

جواب منفی است. باید مسئولیت حمایت خود را از دولت بپذیریم، البته شرایط این دولت را نیز باید در نظر گرفت. عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام یکی از دستاوردهای ارزشمند دولت روحانی در برجام فراکسیون امید گفت: به‌جای آنکه با یک اجماع ملی از این دستاورد ارزشمند حمایت شود چه برخورد‌ها که با آن نکنند. البته معتقدم دولت باید قدرتمندتر و منسجم‌تر عمل کند.

فراکسیون امید باید پاسخ‌گو باشد

او درباره نقش نظارتی شورای عالی سیاست‌گذاری اصلاح‌طلبان نیز گفت: در دوره جدید شورای عالی سیاست‌گذاری اصلاح‌طلبان قرار است نقش نظارتی بر فراکسیون امید و دیگر نهادهای برآمده از شورای عالی اصلاح‌طلبان تقویت شود و فراکسیون امید نه‌ادای مانند شوراهای اسلامی شهر و رستا در کلان‌شهرها نیز باید پاسخ‌گو باشند.

رئیس فراکسیون امید همچنین در پاسخ به سؤال یکی از حاضران در جلسه، درباره رویکرد صدوسیما گفت: در قبال اصلاح‌طلبان گفت: صدوسیما که باید به مفهوم واقعی رسانه ملی باشد، عملاً در قامت رقیب جریان اصلاحات عمل می‌کند و به‌جای آنکه در شرایط سخت فعلی با دولت همراهی کند، با برنامه‌های سفارشی دنبال تضعیف دولت است. اگر برای صدوسیما خارج از این سازمان تصمیم‌گیری می‌شود و برنامه‌ها جای دیگری تهیه می‌شوند، مدیران آن اعلام کنند که عملاً اختیاری ندارند. ادامه روندی که صدوسیما در پیش گرفته است، مطمئناً به ضرر این رسانه تمام خواهد شد. عارف در بخش دیگری از سخنان خود با بیان اینکه محافظه‌کاری در ذات گفتمان اصلاحات نیست، تصریح کرد: بخش‌خه

تحلیل

به بهانه سفر ظریف به ونزولا

چشم‌انداز رابطه

تهران – کاراکاس

رضا رسالت . کارشناس سیاسی

● جمهوری اسلامی ایران همواره در عرصه‌های بین‌المللی همکاری‌های سازنده‌ای با ونزولا داشته و در مجامع بین‌المللی فعالانه از مواضع ضد امپریالیستی آن کشور حمایت کرده است. قریب به هفت ماه از دور جدید تحركات اپوزیسیون داخلی و فشارهای خارجی در ونزولا می‌گذرد و دولت مادورو توانسته است این وضعیت ناپایدار را به سامان برساند و هوشمندان آن را مدیریت کند. سفر وزیر امور خارجه کشورمان به ونزولا و شرکت در اجلاس عدم تعهد، در چنین شرایطی حائز اهمیت است. این سومین سفر دکتر ظریف به ونزولا در سه سال گذشته است که نشانگر عمق روابط دو کشور است. حضور ایران در نشست‌های چندجانبه با موضوع ونزولا که با نمایندگان دولت‌های همسو برگزار می‌شود، گواه دیگری بر این مدعاست که سطح روابط دو کشور تا آستانه چشمگیری ارتقا پیدا کرده است. سمینار «اقدامات قهری یک‌جانبه و تأثیرات آن» را که به ابتکار ونزولا، ایران و کوبا در ۲۷ ژوئن ۲۰۱۹ به‌منظور مخالفت با اقدامات یک‌جانبه آمریکا در وین برگزار شد، در همین راستا می‌توان ارزیابی کرد. هر دو کشور ایران و ونزولا تحت تحریم‌های شدید و یک‌جانبه و اقدامات مخرب ایالات متحده آمریکا قرار دارند و تهدید مشترک، دو کشور را به‌سوی اتخاذ مواضع یکسان و همکاری در عرصه بین‌الملل سوق می‌دهد.

جنبش عدم تعهد که قرار است نشست آتی آن در ونزولا برگزار شود، از جمله نهادهایی است که کماکان از ظرفیت بالایی برای اجماع‌سازی و بیان دیدگاه‌های کشورهای مستقل برخوردار است. جمهوری اسلامی ایران در تلاش است که با رایزنی‌های خود در عرصه بین‌الملل کشورهای بیشتری را در مخالفت با سیاست‌های یک‌جانبه‌گرانه آمریکا با خود همراه کند و از همین جهت به نظر می‌رسد جنبش عدم تعهد محل جریان‌ساز و قابل اعتنایی برای دستیابی به این مهم خواهد بود.

در روابط دوجانبه نیز عزم ایران برای تقویت روابط با ونزولا بوده و فراگیر بوده و فقط منحصر به عرصه سیاسی نیست. رایزنی‌های گسترده حکایت از آن دارد که دو طرف مایل هستند با تحرک‌بخشیدن به مناسبات اقتصادی، سطح آن را نیز به سطح تعاملات سیاسی برسانند. روابط اقتصادی دو کشور از پیشینه برپاری برخوردار بوده و کماکان مستلزم توجه ویژه و ابتکارات مؤثر برای تقویت بیش‌ازپیش آن است. تقریباً هم‌زمان با سفر وزیر دفاع کشورمان به ونزولا برای شرکت در مراسم تحلیف ریاست‌جمهوری مادورو (۱۰ ژانویه ۲۰۱۹) زمینه‌سازی همکاری‌های جدید اقتصادی آغاز شد و بلافاصله هیئت‌های مختلف تبادل شدند.

صادرات خدمات نیز یکی از وجوه موردعلاقه طرفین است؛ از همین رو دولت ونزولا برای رفع مشکلات زیرساختی آماده همکاری است. جمهوری اسلامی ایران همواره آمادگی خود را برای همکاری در زمینه‌های گوناگون به ونزولا اعلام کرده است. با توجه به تفاهماتی که در زمینه دارو و تجهیزات پزشکی شده است، زمینه خوبی برای تأمین بخش مهمی از نیازهای مردم ونزولا در زمینه بهداشت و درمان فراهم شده است. البته نبود مکانیسم دائمی برای نقل‌وانتقال پولی یکی از موانع مهم در روابط اقتصادی دوجانبه است. در این زمینه امکان استفاده از ظرفیت «بانک مشترک ایران-ونزولا» با سرمایه‌ای ۲۰۰ میلیون دلاری وجود دارد؛ این بانک طرح جدیدی مبنی بر افتتاح حسابی مشترک برای واریز و برداشت وجوه پیشنهاد داده است. مجد نیکلاس مادورو به‌عنوان رئیس‌جمهور منتخب ونزولا همواره در کنار این کشور قرار داشته است و از همان ابتدای بحران با اعزام هیئت‌های سیاسی و اقتصادی به کاراکاس عملاً حمایت خود را از این کشور نشان داده است. نمایندگی‌های ایران در سازمان ملل و سایر سازمان‌های بین‌المللی نیز به‌طور قاطع از مواضع ونزولا حمایت کرده‌اند. در هفت ماه گذشته هیئت‌های مختلفی از ایران به ونزولا عزیمت کرده‌اند و زمینه‌های همکاری را دنبال می‌کنند. ایران امیدوار است با سفر دکتر ظریف به کاراکاس زمینه عملیاتی‌شدن توافقات اولیه و پیش‌نویس‌های کارشناسی، تسریع شده و با نهایی‌شدن این توافقات و شروع همکاری‌ها، نهمین نشست کمیسیون مشترک دو کشور در سال جاری در تهران برگزار شود و به تبع آن فصل جدیدی از مناسبات سیاسی و اقتصادی دوجانبه با کشور ونزولا آغاز شود.